

De heer P. Muylers
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport
Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19
1210 BRUSSEL

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	Brussel
4 mei 2009	FB/CenAcc-CR/SV/ VT/2009-027	N 09-3.501.542 B1	28 juli 2009

Jaarrekening 2008 van het Vlaams Toekomstfonds

Mijnheer de minister,

Het Rekenhof deelt u mee dat het de controle van de bovenvermelde jaarrekening heeft beëindigd. Die controle kadert in de bevoegdheid van het Rekenhof, toegekend door de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Het Vlaams Toekomstfonds heeft een jaarrekening 2008 opgesteld overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen.

Het agentschap heeft de uitvoeringsrekening van de begroting als volgt vastgesteld:

ontvangsten	167.414.368 EUR
uitgaven	506.504.900 EUR

Bijgevolg is er voor het begrotingsjaar een tekort van 339.090.532 EUR dat, samen met het overschot op 31 december 2007 van 360.052.000 EUR, het gecumuleerd overschot op 31 december 2008 terugbrengt tot 20.961.468 EUR.

Het agentschap heeft zijn bedrijfseconomische jaarrekening afgesloten met een balanstotaal van 187.858.758 EUR en een nettoverlies van het boekjaar van 172.193.242 EUR.

Op basis van een voorafgaande risicoanalyse heeft het Rekenhof beslist tot een grondige controle van de jaarrekening. De controle geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

./..

Intrestopbrengsten gegenereerd in 2007

Het Vlaams Toekomstfonds ontving op 21 februari 2008 een bedrag van 3.259.195,50 EUR van de Vlaamse Gemeenschap dat werd geboekt als financiële opbrengst onder vermelding van "storting intresten gegenereerd in 2007". Op de balans 2007 van het Vlaams Toekomstfonds kwamen echter geen activa voor die intresten konden opbrengen en de resultatenrekening 2007 maakte ook geen melding van gelopen intresten. Uit de jaarrekening 2007 blijkt alleen een vordering op de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de op 14 december 2007 toegekende dotaties.

Het betreft intresten die de Vlaamse Gemeenschap in de loop van 2007 ontving op de rekening 091-2222009-59 die als derdengelden werden geboekt en op 21 februari 2008 ook als derdengelden aan het Vlaams Toekomstfonds werden doorgestort. De rechtmatigheid van de overdracht van die middelen aan het Vlaams Toekomstfonds is onduidelijk.

Doordat die middelen in de loop van 2007 als derdengelden werden behandeld zijn ze ten onrechte pas in 2008, bij de overdracht aan het Vlaams Toekomstfonds, die ze als begrotingsontvangst heeft aangerekend, opgenomen in het ESR-vorderingensaldo van de geconsolideerde Vlaamse Overheid.

Belegging in SICAV-deelbewijzen

Op 18 september 2008 kocht het Vlaams Toekomstfonds 28.640 deelbewijzen aan van de SICAV "FIM Short Term Fund M5 Cap" voor een bedrag van 358.000.000 EUR. Die uitgave is niet in de uitvoeringsrekening van de begroting opgenomen. Voorts was de aankoop van de SICAV-deelbewijzen niet in overeenstemming met het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007 tot regeling van de werking van het Vlaams Toekomstfonds dat in artikel 4, §2, 2°, bepaalt dat bij ontstentenis van een door de minister goedgekeurde beleggingsstrategie, wat in 2008 het geval was, de middelen van het Fonds moeten worden belegd in uitgiftes van overheden, die behoren tot de eurozone.

Op 1 oktober 2008 droeg het Vlaams Toekomstfonds die deelbewijzen over aan de Vlaamse Gemeenschap voor een bedrag van 358.348.186,26 EUR op basis van een overeenkomst tussen het departement van Financiën en Begroting en het Vlaams Toekomstfonds, met het oog op de regeling van een door de Vlaamse Regering besliste kapitaalinjectie in Dexia. Alleen de bij die overeenkomst vastgestelde meerwaarde van 348.186,26 EUR is in de uitvoeringsrekening van de begroting als ontvangst opgenomen. De juridische basis voor de onderlinge verhandeling tussen entiteiten van de Vlaamse Overheid van beleggingsprodukten met meerwaardeberekening is overigens onduidelijk.

Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat de aankoop van de SICAV-deelbewijzen op 18 september 2008 (uitgave) en de overdracht ervan op 1 oktober 2008 aan de Vlaamse Gemeenschap (ontvangst) budgettair tegenover elkaar zijn gecompenseerd, wat strijdig is met het universaliteitsbeginsel van de begroting. In dit verband wordt verwezen naar de briefwisseling van het Rekenhof met betrekking tot de beleggingen van het Vlaams Zorgfonds ⁽¹⁾.

Aankoop aandelen NV Dexia

Op 3 oktober 2008 verwierf Het Vlaams Toekomstfonds 50.505.051 gewone kapitaalsaandelen van de NV Dexia voor een totaal bedrag van 500.000.004,9 EUR, gefinancierd met de dotatie 2008 (153.800.000 EUR) en een deel van de opbrengst van voornoemde overdracht

¹ Brief N 09-3.070.387 B1 van 20 oktober 2005 betreffende de jaarrekening 2004 van het Vlaams Zorgfonds.

van SICAV-deelbewijzen (346.200.004,9 EUR). Die financieringsmiddelen werden door de Vlaamse Gemeenschap rechtstreeks aan de NV Dexia overgemaakt voor rekening van het Vlaams Toekomstfonds.

Op 31 december 2008 was de waarde van die aandelen verminderd tot 161.616.163,2 EUR wat tot het belangrijke verlies van het boekjaar heeft geleid. Bij de beslissing van de Vlaamse Regering op 30 september 2008 tot aankoop van de aandelen werd deze verrichting nochtans bestempeld als deel uitmakend van een defensieve beleggingsstrategie in toepassing van het bovenvermelde besluit. Die regeringsbeslissing moet echter eerder worden beschouwd als een beleidsbeslissing in toepassing van artikel 97, 2°, van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 dan als een belegging in toepassing van dit besluit.

De minister heeft overigens de criteria voor de beleggingsstrategie van het Vlaams Toekomstfonds nog niet bepaald.

Het Rekenhof verzoekt u te antwoorden binnen de termijn van 1 maand, zoals voorzien in artikel 5bis, derde lid, van de organieke wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof.

Een ondertekend exemplaar van de jaarrekening wordt aan het agentschap Centrale Accounting bezorgd.

Een kopie van deze brief gaat naar de secretaris-generaal van het departement Financiën en Begroting, hoofd van het Vlaams Toekomstfonds.

Op last:

Het Rekenhof:

Jozef Van Ingelgem
Hoofdgriffier

Romain Lesage
Raadsheer